

Älvkarleby
kommun

Biblioteksplan 2019-2022

**Det här är en plats för
kunskap
kultur
möte**

Antagen av Fullmäktige 2019-04-24

Älvkarleby kommun – fakta

Älvkarleby kommun är 209 kvadratkilometer stor och har ca 9 500 invånare. De flesta bor i tätorterna Skutskär, Älvkarleby, Gårdskär och Marma. Skutskär är centralorten som är belägen knappt två mil söder om Gävle och tio mil norr om Uppsala.

Foto Joel Ericsson

Biblioteksorganisation

Biblioteksverksamheten består av huvudbiblioteket i Skutskär. Personalen består av 4 bibliotekarier och 0,7 biblioteksadministratör. Öppettiderna är fördelade på 42 timmar, sex dagar i veckan. Tre dagar i veckan är biblioteket öppet till kl.19.00. Biblioteket fungerar också som skolbibliotek åt kommunens vuxenstuderande.

Älvkarleby kommun har fyra grundskolor varav en är en friskola. Samtliga skolor har skolbibliotek men ingen av skolorna har fackutbildad bibliotekarie.

Ansvaret för kommunens bibliotek är fördelat på två nämnder. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för folkbiblioteket och Utbildnings- och omsorgsnämnden för skolbiblioteken.

Styrdokument

Bibliotekens verksamhet regleras i följande styrdokument: Bibliotekslagen (2013:801), Skollagen (2010:800), Läroplanen, Älvkarleby kommuns fullmäktige mål & budget dokument, Regionala kulturplanen Region Uppsala 2018-2021 , Regionala digitala agendan Uppsala län, UNESCO:s folkbiblioteksmanifest (1949 senaste version 1994), UNESCO s skolbiblioteksmanifest (1999) och FN:s barnkonvention.

Kommunens värdegrund, ledord och mål

Mod – Respekt – Vilja – Helhetssyn genomsyras i biblioteksverksamheten. Kommunens övergripande mål följer de globala Agenda 2030 målen.

Bibliotekslagen (2013:801)

Varje kommun ska ha ett folkbibliotek och antagna biblioteksplaner.

Lagen pekar på folkbibliotekens uppdrag att prioritera personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska och nationella minoriteter. Folkbiblioteket har ett förstärkt uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt barn och unga för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

2 § Biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

4 § Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken, andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och lättläst svenska.

6 § Varje kommun ska ha ett folkbibliotek. Det ska vara tillgängligt för alla och anpassade till användarnas behov. Utbudet av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Det här är en plats i Älvkarleby kommun

Studerande och andra kunskaps-sökande finner fakta och information i tryckt eller digital form på biblioteket i Skutskär. Det finns plats för både samtal och tystnad, avskilda studieplatser erbjuds. Kompetent och välutbildad personal vägleder och undervisar i informationssökning. Biblioteket samarbetar med skola, vuxenutbildning och andra aktörer.

Biblioteket är en attraktiv mötesplats för kultur- och läsoplevelser samt möten i alla dess former. En plats som lockar till både livsglädje och eftertanke. Miljön är ett levande kulturhus med bland annat utställningslokal, lokalhistorisk samling, sittgrupper och tidskriftshörna. Till biblioteket kommer man också för att lyssna, se eller delta i evenemang. Program erbjuds för alla åldrar. Det centrala i biblioteket är mötet mellan besökaren och all den kunskap samt upplevelsemöjligheter som erbjuds och som bidrar till människors utveckling. Det är ett demokratiskt forum, öppet och tillgängligt samt politiskt, kommersiellt och religiöst obundet. Alla har fri tillgång till bibliotekets resurser och tjänster som i princip är gratis.

Biblioteket är en del av samhällets minne. Det bevarar böcker, skrifter och andra medier med anknytning till kommunen. Biblioteket ska ses som en viktig del av de informations- och kunskapsresurser som är grunden för en god framtida utveckling.

Biblioteken har också det nationella uppdraget att stödja spridandet av digital kompetens i samhället.

Det här är en plats med tillgänglighet

Biblioteket ligger i markplan och har automatiska dörröppnare. Toaletterna är anpassade för personer med funktionsvariationer. Det finns datorplatser med höj- och sänkbart bord. Utlåningsdisken samt sökplatsen för litteratur är höj- och sänkbara. Hörselslinga finns i lokalen.

Personer med funktionsvariationer

För personer som har svårt att läsa en vanlig bok finns Daisy (talböcker på skiva eller digitalt) att låna eller ladda hem. Bestånd av anpassade medier som talböcker, böcker med stor stil och lättlästa böcker är stort. Specialmedier för barn med särskilda behov finns vid den så kallade Äppelhyllan.

I Mini-infoteket som är ett samarbete med Region Uppsala finns böcker och broschyrer om funktionsvariationer. Även föreläsningar anordnas.

Möten sker regelbundet med personal inom omsorgen för att informera om anpassade medier, hur de används samt om nyheter inom området. Låntagare av anpassade medier bjuds in till informationsträffar om nyheter inom området.

Boken kommer-service erbjuds till de som tillfälligt eller permanent inte kan ta sig till biblioteket. Det innebär ett personligt besök från biblioteket en gång i månaden. Även vård och omsorgsboendet samt förskolor i de yttre kommundelarna besöks.

Biblioteket hemifrån

Via bibliotekets hemsida biblinord.se kan flera tjänster nås dygnet runt. Hemsidan har en uppläsningsfunktion och är ett samarbete mellan Heby, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommuner.

Det här är en plats med lokalhistoria

I biblioteket finns en avdelning med historiskt material från kommunen och regionen. Litteratur skriven av lokalhistoriska författare finns samlad vid avdelningen. Visst material finns arkiverat i kommunens arkiv.

Stig Dagermans skrivbord och soffan som det sägs att han är född i finns i avdelningen. Material om Dagerman, Dagermanpriset och böcker skrivna av honom finns också här. Samtliga pristagare finns presenterade med bild och årtal då de mottog priset.

Lokalhistoriskt intresserade eldsjälur har med stöd av kommunen producerat böcker och skrifter om kommunen och olika kommundelar. De finns samlade i avdelningen för utlåning och några även till försäljning.

Tidningsurklipp som handlar om kommunen finns sedan 1968 samlat i pärmar.

Det här är en plats för vuxenstudier

Biblioteket erbjuder tysta studieplatser och kurslitteratur till utlån. Samverkan sker med andra bibliotek som möjliggör tillgången till ett större mediebestånd.

Biblioteket är skolbibliotek för kommunens vuxenstudier. Elever från Kunda erbjuds biblioteksvisning med information om fysiska och digitala medier, hjälp med informationssökning, läsecirklar och bokpresentationer. Lärare på Kunda erbjuds att komma med inköpsförslag. Biblioteksvisning erbjuds för SFI-elever och språkträning under ledning av volontärer.

Det här är en plats med arrangemang

Kultur för barn

För yngre barn arrangerar biblioteket kulturaktiviteter som präglas av bredd och mångfald. Allt från enklare pyssel till mer avancerat och i samarbete med professionella kulturskapare. För att nå så många barn som möjligt erbjuds vissa kulturaktiviteter till förskolor och skolor. Under skollov arrangeras aktiviteter för skollediga barn.

”Kulturkul” är arrangemang för yngre barn på deras fritid. Det presenteras terminsvis och vänder sig till småbarnsfamiljer. Varje termin erbjuds professionella barnteatrar och exempelvis barnrytmik, sagostund och dans- eller musikföreställningar. Arrangemangen sker på helger och är kostnadsfria för besökarna. Programmet sprids digitalt och i pappersformat samt skickas till kommunens förskolor.

Kultur för vuxna

Biblioteket har en fin och välbesökt utställningslokal som erbjuder stor variation på utställningar. Programutbudet präglas av bredd och mångfald. Föreläsningar, musikunderhållning och andra arrangemang erbjuds regelbundet. I samarbete med olika föreningar, studieförbund och andra aktörer arrangeras utbildningar, föreläsningar och aktiviteter för vuxna.

Biblioteket är med i den regionomfattade Litteraturkarusellen och har i och med det författarbesök minst fyra gånger per år.

Läsfrämjande aktiviteter som exempelvis bokcirkel, skrivcafé och bokfrukost arrangeras regelbundet.

Framtid

Biblioteket är en naturlig mötesplats i kommunen. Utöver ordinarie öppettider kan lokalen användas för verksamhet knuten till biblioteket.

Ökade öppettider efterfrågas men kräver utökade resurser. ”Meröppet bibliotek” där låntagare och besökare har tillgång till biblioteket utan personal, växer fram på många orter. Det kräver en djupare utredning gällande det specifika biblioteket och viss ombyggnad samt installation av larmutrustning.

För tillfälliga utökningar, uppstarter och satsningar av biblioteksverksamheten kommer externa ansökningar om bidrag göras, bland annat hos Kulturrådet.

Mål (uppföljning)

- Utökad biblioteksverksamhet inom olika projekt. *(vad har gjorts, effekt och nöjdhet hos deltagare, antal ansökningar, antal beviljande)*

Foto Joel Ericsson

Det här är en plats för digital delaktighet

I rapporten "Svenskarna och internet" (2018) anges att så gott som alla i Sverige, 98% har tillgång till Internet men användandet av internet är 94%. För fem år sedan konstaterades att en miljon svenskar inte var uppkopplade. Idag är de hälften så många. Men 1,1 miljoner svenskar använder inte internet alls eller mer sällan än varje dag. De som använder internet någon eller några gånger i veckan känner sig mycket mindre delaktiga i det digitala samhället än de som kopplar upp sig dagligen. Så fokus bör ligga på sällan- och icke-användarna. Yngre använder nätet oftare än äldre. Äldre har inte samma vana att använda internet i sin mobil dagligen. Vart fjärde spädbarn 0-12 månader använder internet enligt föräldrarna och från två års ålder använder fler än hälften internet varje dag. Troligtvis har surfplattan ersatt tv:n.

I bibliotekslagen betonas arbetet med att överbrygga digitala klyftor. Biblioteket arrangerar olika aktiviteter för ökad digital delaktighet. För ökad delaktighet bland äldre sker bland annat samarbete med föreningen SeniorNet Skutskär/Älvkarleby. De träffas regelbundet i bibliotekets lokaler.

Tjänsten "Boka bibliotekarie" innebär bland annat att personlig handledning ges i t.ex. nedladdning av e-böcker, bibliotekets databaser och e-tidskrifter, information om bibliotekets webb samt egen nedladdning av talböcker.

Biblioteket deltar i nätverk under ledning av Regionbibliotek Uppsala och nationella kampanjer som syftar till ökad digital delaktighet.

Framtid

Biblioteket ska verka för att öka den digitala kunskapen och minska det digitala utanförskapet. För att de anställda inom biblioteket ska kunna vara behjälpliga och handleda i IT-frågor krävs kompetensutveckling. I projektet "Digitalt först" satsar staten via regionbiblioteken på kompetensutveckling av de biblioteksanställda. En nationell satsning som pågår under 2018-2020 och där Älvkarleby folkbibliotek deltar.

För att utveckla och stimulera den digitala nyfikenheten hos barn kommer biblioteket att erbjuda fler tillfällen med digitala aktiviteter då bland annat Ipad används.

Mål (uppföljning)

- Den digitala kunskapen hos de anställda ökar genom kompetensutveckling. (*upplevd ökad kompetens, antal utvecklingsstillfällen, antal deltagare*)
- Digitala aktiviteter (*antal tillfällen, nöjdhet hos deltagare, antal deltagare*)

Det här är en plats för nationella minoritetsspråk

2010 trädde en lag i kraft som värnar om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Sveriges nationella minoriteter är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. Deras erkända minoritetsspråk är samiska (alla varianter), finska, meänkieli (alla varianter), romani (alla varianter), och jiddisch. Enligt lagen ska samhället främja och skydda dessa språk och de nationella minoriteternas egen kultur.

Bibliotekets uppgift är att medvetande-, synlig- och tillgängliggöra de nationella minoritetsspråken. Älvkarleby kommun är förvaltningsområde för finska språket och har ett särskilt ansvar för att värna om det finska språkets ställning. Bibliotekets uppgift är att stärka – revitalisera – det finska språket genom att sprida information om att flerspråkighet är en rikedom och att stödja språkinläringen. Barnfamiljer ses som särskild målgrupp.

Biblioteket erbjuder ett aktuellt, attraktivt och mångsidigt bestånd av finska medier både för barn och vuxna.

För att stödja det finska språket och dess utveckling erhåller biblioteket pengar från finskt förvaltningsområde för utökad inköp av barn- och vuxenlitteratur på finska.

Programverksamhet på finska för barn och vuxna erbjuds i samarbete med finskt förvaltningsområde. För barn erbjuds program på biblioteket då förskola/skola bjuds in eller på lördagar. En finsk bokcirkel med vuxna träffas regelbundet på biblioteket för diskussion och inspiration med lästips under ledning av finstalande bibliotekarie.

Det här är en plats för integration

Personer med annat modersmål än svenska erbjuds medier på modersmålet. För ökad tillgänglighet har medier på annat språk än svenska och litteratur om språk (ex språkkurser och lexikon) samlats i en Språkhörna. Där finns också en informationspärm om biblioteksservice till flerspråkiga invånare. I direkt anslutning finns lättlästa böcker på svenska.

Elever som studerar på SFI besöker biblioteket för visning och information. Biblioteket ordnar också speciella bibliotekvisningar för familjer med annat modersmål än svenska. Då informeras om barns läsning, språkutveckling och flerspråkighet.

I samarbete med samordnare för integration, andra kommunala avdelningar, volontärer och föreningar erbjuds olika insatser som stöd till SFI-elever i sitt studerande och integration i samhället.

Framtid

Lyckad integration ställer krav på god samverkan. Kulturrådet beviljar bidrag för projekt inom "Stärkta bibliotek". Ändamålet är att öka utbudet och tillgängligheten till biblioteksverksamhet. Älvkarleby beviljades bidrag bland annat för att utveckla verksamhet i biblioteket riktad till personer med annat modersmål än svenska.

Mål (uppföljning)

- Biblioteket används som mötesplats med verksamhet, ex språkcafé då biblioteket vanligtvis är stängt.
(Antal aktiviteter och antal besök, nöjdhet)

Det här är en plats för barn och unga

Biblioteket ska främja barns språkutveckling och stimulera till läsning. Det ska finnas medier anpassade till barns och ungas behov. Barn och unga nås via BVC, förskola, skola, fritidsgård och på deras fritid. Verksamheten följer en röd tråd från BVC:s föräldragrupper, förskoleåldern till grundskolan. Bibliotekets kontakt med de vuxna som möter barn och unga dagligen är viktig.

Barnverksamhet 0-5 år

Det är viktigt att föräldrar blir informerade om hur de kan stimulera barns språkutveckling. Biblioteket ingår i Språknätet, ett samarbete mellan bibliotek, BVC och logopedier i region Uppsala. Fortbildning och material har tagits fram i syfte att arbeta med barns språkutveckling.

Biblioteket och BVC samarbetar genom föräldragruppsmöten på biblioteket tillsammans med en bibliotekarie. Gåvoböcker lämnas ut på biblioteket mot uppvisande av presentkort som erhållits från BVC i samband med barnets födsel samt vid 4-årskontrollen.

Lusten för böcker och språket byggs vidare hos de yngsta barnen bland annat vid Fredagsklubben. Målgruppen är lediga föräldrar med barn 0-5 år.

Barnboksbeståndet är tillgängligt även utanför bibliotekslokalen. Svårigheter att besöka biblioteket ska inte hindra barn att komma i kontakt med god barnlitteratur. Förskolor i de yttre kommundelarna får regelbundet boklådor via Boken kommer- verksamheten. Vid efterfrågan plockas Bokpåsar ihop efter förskolors önskemål. Förskolor kan besöka biblioteket utanför ordinarie öppettider.

Foto Joel Ericsson

De yngsta förskolebarnen bjuds in till filmvisning i Snuttebio. Då ges förskolan möjlighet att låna "bioväskan". Väskan innehåller filmer med tillhörande böcker, handledning och rekvisita. 4-5-åringarna får på lekfullt sätt bekanta sig med biblioteket när de stiger på Boktåget.

Biblioteket samarbetar med förskolans personal och stödjer dem angående barnkultur och litteratur. Varje förskola har bokombud som har regelbundna gemensamma möten med bibliotekarien.

Barnverksamhet 6-16 år

Det är viktigt att väcka skolelevs läslust och erbjuda medier med olika svårighetsgrader och inom olika intresseområden. Biblioteket stödjer lärare med kompetens om barn- och ungdomslitteratur samt informations-sökning. Nya barn och ungdomsböcker presenteras årligen för skolans personal. Biblioteket hjälper skol- biblioteksansvariga i frågor om det gemensamma bibliotekssystemet.

Alla skolor erbjuds bokpresentation och medie- och informationskunskap.

Bokpåsar plockas ihop efter lärares önskemål. Skolpoolen har grupp- och klassuppsättningar i olika genre och lässvårighetsgrader samt ljudböcker.

Vid F-klassens besök får alla 6 åringar ett presentkort på en bokgåva som senare kan hämtas ut.

Det är viktigt att nå barn och unga på deras fritid och förmedla läsning och skrivning som lustfullt samt att skapa bilden av biblioteket som en naturlig plats för lärande eller att bara vistas i även hos unga. Under lovveckor arrangeras läsfrämjande aktiviteter och periodvis även under terminerna.

Läsutvecklingstrappa för Älvkarleby	
0-5år	<ul style="list-style-type: none"> Stärka barns språkutveckling, rim och ramsor, sånger och musik. Barnkultur för förskolor samt Kulturkul på lördagar. Föräldragruppsmöten tillsammans med BVC. Fredagsklubb. Gåvobok vid födelse. Gåvobok vid 4 år. Boktåg för alla 5-åringar.
F klass	<ul style="list-style-type: none"> Biblioteksbesök med förekoleklass, eget lånekort. Gåvobok vid 6 år.
Åk 1	Sagostund och tillverkar egna bokmärken.
Åk 2-4	Bokpresentation
Åk 3	Presentation av Stig Dagerman och det fria ordets betydelse.
Åk 5	Författarbesök
Åk 7	Författarbesök
Åk 1-9	Olika läsfrämjande projekt erbjuds

Framtid

För att barn enkelt och regelbundet ska komma i kontakt med böcker och läsning ska Kapprumsbibliotek byggas upp på förskolor i de yttre kommundelarna. Föräldrar och barn kan då låna med böcker hem från förskolan. Till denna satsning har bidrag beviljats från Kulturrådet.

Lokalen behöver anpassas mer för mottagande av mindre barn i grupp exempelvis genom att bygga ett rum i rummet med draperi och mysiga kuddar/puffar.

Samarbete med skolan ska utökas och förbättras. Bibliotekets mål är att alla klasser besöker biblioteket för bokpresentation eller annan läsfrämjande aktivitet minst en gång per termin.

Presentation kring kommunens mest framstående författare Stig Dagerman ska varje år ges till årskurs 3.

Mål (uppföljning)

- Kapprumsbibliotek som innebär att böcker kan lånas hem i samband med hämtning av barnen, ska erbjudas till förskolor i yttre kommundelarna. (*Antal kapprumsbibliotek & nyttjande*)
- Förskolorna i norra kommundelen ska erbjudas boken kommer-verksamhet med boklådor. (*antal förskolor med boklådor*)
- En presentation kring kommunens historiska författare anpassade till åk 3 ska finnas och erbjudas. (*färdig presentation och antal besök*)
- En del av lokalen ska anpassas till att bättre ta emot barngrupper vid olika aktiviteter. (*anpassad yta*)

Det här är en plats med skolbibliotek

Biblioteken i Älvkarleby kommun har ett gemensamt bibliotekssystem och biblioteksansvariga i skolan får stöd av bibliotekarie på folkbiblioteket. Folkbibliotekets roll är stödjande och kompletterande till skolbiblioteken.

Samverkan med folkbiblioteket och skolan ska ske i frågor som rör skolbibliotek, läsfrämjande och språkutvecklande verksamheter.

Skolbiblioteksverksamhet

Styrdokument för skolbiblioteksverksamheten finns att hämta från Skollagen, Läroplanen och Bibliotekslagen.

Skollagen, SFS 2010:800:

"Eleverna i grundskolan, grund-särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek."

"Med skolbibliotek avser Skolverket en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal ... Personalen har utbildning för såväl biblioteksverksamhet som pedagogisk verksamhet ... Skolbibliotek är en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Skolbibliotek kan därmed betraktas dels som en materiell resurs som är en del i en skolas läromedel och övriga utrustning, dels en funktion som bidrar aktivt i kunskapsutvecklingen och svarar för viss service." (Skolverket)

Enligt skollagen ska alla elever ha tillgång till ett bibliotek. Skolbiblioteket ses både som en materiell resurs och som en funktion som bidrar aktivt i kunskapsutvecklingen hos elever. Skolbiblioteket är en naturlig del av skolans pedagogiska verksamhet och en resurs i alla ämnen och för alla elever. Biblioteket ska kunna bidra till att eleverna når undervisningsmålen genom att stödja deras lärande,

förmedla informationskompetens och främja läslust.

Enligt Kungliga biblioteket som har ett nationellt ansvar för skolbiblioteken menar man att ett skolbibliotek ska vara bemannat minst 20 timmar per vecka för att kommunen ska leva upp till lagen.

Skolbiblioteket ska ha en pedagogisk funktion inom skolan. Det är viktigt att skolbibliotekspersonalen deltar i planerings- eller arbetsmöten med lärarna och planerar medieinköp med dem. Skolbibliotekspersonalen utbildar elever i informationssökning och källkritik, ger boktips och bokpresentationer till elever för skolarbetet och för läsning på fritid, ordnar författarbesök i samverkan med folkbibliotek, tar hand om bokinköp, medievård, katalogisering samt hantering av utlån och återlämning.

Enligt bibliotekslagen ska också skolbiblioteket ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, åt de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Skolbibliotekspersonalen ska göra insatser för elever med lässvårigheter och se till behovet av anpassade medier, köpa in titlar på minoritetsspråken och på andra språk än svenska.

Foto Joel Ericsson

Skolbiblioteksverksamhet i Älvkarleby kommun

Det finns fyra kommunala grundskolor i kommunen. Sörgårdets skola F-6 med 222 elever, Bodaskolan F-6 med 170 elever, Rotskärsskolan F-6 med 223 elever och 7-9 med 233 elever samt Särskolan med 10 elever. Sörgårdets skola ligger i den södra delen av kommunen, ca 15 min med bil från folkbiblioteket. Bodaskolan och Rotskärsskolan ligger på gångavstånd från folkbiblioteket. Varje skola har ett skolbibliotek som delar bibliotekssystemet Mikromarc med folkbiblioteket.

Sörgårdets skola och Bodaskolan har ansvarig lärare för skolbiblioteksverksamheten. Tiden som avsätts för biblioteksarbete varierar läsårsvís, allt mellan ingen tid till någon enstaka timme per vecka. På Bodaskolan och Sörgårdets skola finns en grupp frivilliga elever som sköter det dagliga iordningställandet av skolbiblioteket. Rotskärsskolan har en anställd biblioteksadministratör 20 timmar per vecka som bemannar biblioteket.

Älvboda friskola är en F-9 skola som inte drivs av kommunen. Skolan har ett skolbibliotek men ingen utbildad bibliotekarie. Folkbiblioteket erbjuder skolan samma service kostnadsfritt som till de kommunala skolorna.

Alla skolbibliotek är tillgängliga för lärare och elever under skoldagen. Arbetsuppgifter som förekommer är de sedvanliga för skolbibliotek med utlån, återlämning, uppsättning, inköp och registrering av nya medier. Skolbiblioteken används vid temarbeten och faktasökning. Endast Rotskärsskolan har biblioteket bemannat. Vid övriga skolor är det lärare som hjälper elever att hitta lämpligt material.

Aktivt läsfrämjande arbete i form av boksamtal, bokpresentationer eller liknande finns inte på skolornas skolbibliotek. Läslust lockas fram med tipshyllor, nyhetssnurror och bokvagnar. Ansvar för att elever hittar passande och intressanta böcker ligger helt på läraren som följer med klassen till skolbiblioteket. Klassuppsättningar i skolpoolen finns och köps in av folkbiblioteket. Det är placerat på folkbiblioteket och kan lånas av alla lärare.

På Rotskärsskolans skolbibliotek görs nedladdningar från Legimus* för elever med lässvårigheter eller funktionsnedsättning. Vid övriga skolor är det varje lärares ansvar att ordna det.

*Legimus: hemsida/app där media kan laddas ned och lyssna på. Ansvarig är Myndigheten för tillgängliga medier.

Klassens lärare ansvarar för att elever med annat modersmål än svenska eller nationella minoriteter får sina behov tillgodosedda. Lärarna samarbetar med huvudbiblioteket så att målet uppnås.

Framtid

Mellan skolan och folkbiblioteket ska det finnas ett organiserat samarbete. Skolhuvudmän ska anordna sin verksamhet så att eleverna har tillgång till skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. Hur detta anordnas varierar från skolenhet till skolenhet. Skolbibliotekets verksamhet ska användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Eftersom ingen skola bemannas med utbildad bibliotekarie ska samtliga klasser besöka folkbiblioteket minst en gång per termin för en läsfrämjande aktivitet. Eller delta i annan läsfrämjande aktivitet som sker i

samarbete mellan skolan och folkbiblioteket.

För att skolbibliotek ska bli en integrerad del av skolans pedagogiska uppgift ska skolbiblioteksanställda eller ansvariga delta i skolans planerings- och arbetsmöten.

Mål (uppföljning)

- Ett organiserat samarbete mellan skola och folkbibliotek. *(samarbeten)*
- Elever som hjälper till i skolbiblioteket deltar en gång per termin i genomgång av bibliotekarie från folkbiblioteket. *(antal deltagare, deltagande skolor)*
- Alla elever ska delta i minst en lässtimulerande aktivitet per termin i samarbete med huvudbiblioteket. Exempelvis bokpresentation, bokcirkel eller författarbesök. *(antal klasser, antal aktiviteter, nöjdhet)*

Utvärdering

Biblioteksplanen ska revideras och följas upp i samband med Mål & budgetdiskussionerna inför varje verksamhetsår tillsammans med skolläring. Uppföljning av besökarnas synpunkter sker genom användarundersökningar och fokusgrupper.